

Procedura : **2012/2153(INI)**

▶▶ Przebieg prac nad dokumentem podczas sesji

Dokument w ramach procedury : **A7-0355/2012**

Teksty złożone :

A7-0355/2012

Debaty :

PV 21/11/2012 - 15
CRE 21/11/2012 - 15

Głosowanie :

PV 22/11/2012 - 13.14
CRE 22/11/2012 - 13.14
Wyjaśnienia do głosowania
Wyjaśnienia do głosowania

Teksty przyjęte :

P7_TA(2012)0459

Teksty przyjęte

Czwartek, 22 listopada 2012 r. - Strasburg

Wersja tymczasowa

Negocjacje w sprawie udoskonalonej umowy o partnerstwie i współpracy UE-Kazachstan

P7_TA-PROV(2012)0459

A7-0355/2012

▶ **Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 22 listopada 2012 r. zawierające zalecenia Parlamentu Europejskiego dla Rady, Komisji i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych w sprawie negocjacji na temat udoskonalonej umowy o partnerstwie i współpracy między UE a Kazachstanem (2012/2153 (INI))**

Parlament Europejski,

– uwzględniając umowę o partnerstwie i współpracy ustanawiającą partnerstwo między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi a Republiką Kazachstanu, która to umowa weszła w życie w dniu 1 lipca 1999 r.⁽¹⁾,

- uwzględniając negocjacje na temat udoskonalonej umowy o partnerstwie i współpracy między UE a Kazachstanem, na które Rada zezwoliła w dniu 24 maja 2011 r. i które rozpoczęły się w Brukseli w czerwcu 2011 r.,
- uwzględniając swoje rezolucje w sprawie Kazachstanu, zwłaszcza rezolucję z dnia 15 marca 2012 r. w sprawie Kazachstanu⁽²⁾, rezolucję z dnia 17 września 2009 r. w sprawie Jewgienija Żowtisa⁽³⁾ oraz rezolucję z dnia 7 października 2010 r. w sprawie Światowego Dnia przeciwko Karze Śmierci⁽⁴⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 grudnia 2011 r. w sprawie postępów w realizacji strategii UE wobec Azji Środkowej⁽⁵⁾,
- uwzględniając strategię UE dotyczącą nowego partnerstwa z Azją Środkową: „Unia Europejska a Azja Środkowa: Strategia na rzecz nowego partnerstwa”, przyjętą przez Radę Europejską w dniach 21-22 czerwca 2007 r., oraz sprawozdania z postępów z dnia 24 czerwca 2008 r. i z dnia 28 czerwca 2010 r.,
- uwzględniając oświadczenia UE w sprawie Kazachstanu złożone na posiedzeniu Stałej Rady OBWE w dniu 3 listopada i 22 grudnia 2011 r., a także 19 i 26 stycznia oraz 9 lutego 2012 r., a ponadto oświadczenia Catherine Ashton, wysokiej przedstawiciel/ wiceprzewodniczącej Komisji, z dnia 17 grudnia 2011 r. w sprawie wydarzeń w rejonie Żangaözen oraz z dnia 17 stycznia 2012 r. w sprawie wyborów parlamentarnych, które odbyły się w Kazachstanie w dniu 15 stycznia 2012 r.,
- uwzględniając oświadczenie dotyczące wstępnych ustaleń i wniosków misji pod kierownictwem OBWE/ODIHR, która obserwowała wybory parlamentarne z dnia 15 stycznia 2012 r.,
- uwzględniając oświadczenie przedstawiciela OBWE ds. wolności środków przekazu z dnia 25 stycznia 2012 r., dotyczące sytuacji mediów w Kazachstanie,
- uwzględniając ogólne przepisy dotyczące działań zewnętrznych Unii, zawarte w art. 21 TUE, oraz procedurę zawierania umów międzynarodowych przewidzianą w art. 218 TFUE,
- uwzględniając zobowiązania podjęte przez wysoką przedstawiciel w pismach z dnia 24 listopada 2011 r. i z dnia 11 maja 2012 r., dotyczące mechanizmu monitorowania wdrażania umowy o partnerstwie i współpracy między UE a Turkmenistanem, a w szczególności jej art. 2,
- uwzględniając ust. 23 swojej rezolucji z dnia 16 lutego 2012 r. w sprawie XIX sesji Rady Praw Człowieka ONZ⁽⁶⁾,
- uwzględniając nowe ramy strategiczne i plan działań UE na rzecz praw człowieka i demokracji przyjęte przez ministrów spraw zagranicznych UE, a także konkluzje przyjęte na 3179. posiedzeniu Rady do Spraw Zagranicznych w dniu 25 czerwca 2012 r.,
- uwzględniając oświadczenie w sprawie Kazachstanu ogłoszone w dniu 14 marca 2012 r. w Parlamencie Europejskim przez duńskiego ministra spraw zagranicznych Villyego Søvndala w imieniu wysokiej przedstawiciel Catherine Ashton (A 122/12),
- uwzględniając art. 90 ust. 4 oraz art. 48 Regulaminu,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych oraz opinię Komisji Handlu Międzynarodowego ([A7-0355/2012](#)),

A. mając na uwadze, że UE i Kazachstan aspirują do pogłębienia i poszerzenia wzajemnych stosunków; mając na uwadze, że narody UE i Kazachstanu powinny czerpać obopólne korzyści ze ściślejszej współpracy; mając na uwadze, że zakończenie negocjacji w sprawie nowej umowy o partnerstwie i współpracy powinno oznaczać powstanie kompleksowych ram współpracy w oparciu o prawa człowieka i prawa demokratyczne, a także szanse na rozwój społeczno-gospodarczy oraz niezbędne reformy polityczne i gospodarcze; mając na uwadze, że rozwój społeczny i gospodarczy są ze sobą ściśle powiązane;

B. mając na uwadze, że choć Rada rzadko i tylko częściowo korzysta z możliwości zawieszania stosowania umów o partnerstwie i współpracy, to jednak zastosowanie takiego rozwiązania jest realne w razie poważnego i udokumentowanego łamania praw człowieka;

C. mając na uwadze, że Kazachstan odgrywa pozytywną rolę w Azji Środkowej, dążąc do rozwijania stosunków dobrosąsiedzkich z krajami z nim graniczącymi, ponownego podjęcia współpracy w regionie i pokojowego rozwiązania wszelkich sporów dwustronnych;

D. mając na uwadze, że aby Parlament Europejski mógł wykonywać przypisane mu zadanie kontroli politycznej, musi dysponować pełnią informacji umożliwiających mu ściśle śledzenie rozwoju wypadków w Kazachstanie oraz wdrażania umowy o partnerstwie zgodnie z jego zaleceniami i rezolucjami;

E. mając na uwadze, że Kazachstan przyjęło do komisji weneckiej Rady Europy; mając na uwadze, że w czasie negocjacji nad *udoskonaloną* umową o partnerstwie i współpracy UE i Kazachstan muszą znaleźć wspólny język na temat praw człowieka i demokracji;

F. mając na uwadze, że Kazachstan przewodniczył OBWE w 2010 r.; mając na uwadze, że nie wypełniono jeszcze zobowiązań dotyczących dostosowania ustawy medialnej do międzynarodowych standardów, zliberalizowania do końca 2008 r. wymogów dotyczących rejestrowania partii politycznych oraz włączenia do ordynacji wyborczej zaleceń Biura Instytucji Demokratycznych i Praw Człowieka OBWE (ODIHR);

G. mając na uwadze, że chociaż rząd Kazachstanu deklarował ambicję poprawy procesów demokratycznych w tym kraju oraz przeprowadzenia wyborów zgodnie z międzynarodowymi standardami, OBWE uznała wybory powszechne, które odbyły się w dniu 15 stycznia 2012 r., za niezgodne ze standardami tej organizacji ze względu na powszechnie odnotowywane nieprawidłowości w czasie głosowania oraz niezapełnienie warunków niezbędnych do przeprowadzenia prawdziwie pluralistycznych wyborów;

H. mając na uwadze, że po wydarzeniach, do jakich doszło w grudniu 2011 r. w Żangaözen, niektóre partie opozycyjne, niezależne media, związki zawodowe oraz działacze i obrońcy praw człowieka stali się celem represji, w tym zatrzymań bez udowodnienia naruszenia prawa, które można uznać za umotywowane politycznie;

I. mając na uwadze trwający otwarty i konstruktywny dialog między posłami do PE, oficjalnymi przedstawicielami Kazachstanu, przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego i organizacjami pozarządowymi, dotyczący kwestii będących przedmiotem wspólnego zainteresowania;

J. mając na uwadze, że władze kazachskie dokładają od niedawna znacznych starań, w formie współpracy z organizacjami pozarządowymi w zachodnim Kazachstanie, o poprawę sytuacji mieszkańców tego regionu, a zwłaszcza strajkujących pracowników;

K. mając na uwadze, że 37 osób postawiono przed sądem, zarzucając im organizowanie i udział w masowych zamieszkach, a 34 spośród nich skazano, z czego 13 na karę więzienia – wśród nich znaleźli się znani przywódcy i działacze uczestniczący w strajku pracowników sektora

naftowego, w tym Tałgat Saktaganow, Roza Tuletajewa i Maksat Dosmagambetow; mając na uwadze, że w lipcu 2012 r., po złożeniu dwudniowej wizyty w Kazachstanie, Wysoka Komisarz ONZ ds. Praw Człowieka Navi Pillay wezwała władze, aby zezwoliły na niezależne międzynarodowe dochodzenie w sprawie wydarzeń w Żangaözen, ich przyczyn i następstw;

L. mając na uwadze, że we wstępnym sprawozdaniu międzynarodowej misji obserwacyjnej platformy Solidarność Obywatelska (Civic Solidarity) stwierdzono, iż procesów w Żangaözen nie można uznać za spełniające normy uczciwości, a dochodzenie w sprawie wydarzeń w tym mieście w grudniu 2011 r. nie było dogłębne ani niezależne; mając na uwadze, że w postępowaniu przygotowawczym naruszono prawa oskarżonych i niektórych świadków, w tym – według doniesień – przez stosowanie tortur, odmowę dostępu do adwokata, zastraszanie i fabrykowanie dowodów; mając na uwadze, że oskarżeni złożyli w czasie procesów zeznania na temat maltretowania i torturowania w areszcie tymczasowym, jednak nie przeprowadzono w tej sprawie pełnego, bezstronnego i wnikliwego dochodzenia pozwalającego na pociągnięcie sprawców do odpowiedzialności; mając na uwadze, że w dniu 7 października 2012 r. zabity został Aleksandr Bożenko, świadek tragicznych wydarzeń w Żangaözen;

M. mając na uwadze, że Władimira Kozłowa, lidera partii opozycyjnej Ałga, uznano za winnego „podżegania do niezgody społecznej”, „wzywania do obalenia siłą porządku konstytucyjnego” oraz „tworzenia zorganizowanej grupy i kierowania nią w celu prowadzenia działalności przestępczej”, i skazano na siedem i pół roku pozbawienia wolności; mając na uwadze, że Akżanata Aminowa, pracownika sektora naftowego z Żangaözen, i Serika Sapargaliego, działacza społeczeństwa obywatelskiego, skazano na podstawie podobnych zarzutów na pięć i cztery lata pozbawienia wolności w zawieszeniu;

N. mając na uwadze, że w dniu 17 lutego 2012 r. prezydent Kazachstanu podpisał szereg ustaw mających poprawić podstawy prawne stosunków pracy, praw pracowniczych i dialogu społecznego, a także niezawisłość sądownictwa; mając na uwadze, że pomimo tych starań prawo do zrzeszania się, zakładania organizacji i rejestrowania niezależnych związków zawodowych oraz prawo do prowadzenia sporów zbiorowych i do strajku nadal nie jest w pełni przestrzegane, nie istnieje też w pełni niezawisły wymiar sprawiedliwości; mając na uwadze, że poprawki do kodeksu pracy, zwłaszcza zmienione art. 55, 74, 266, 287, 289, 303 i 305, to znaczny regres w dziedzinie stosunków pracy, praw pracowniczych i dialogu społecznego oraz naruszenie warunków zapisanych w konwencjach MOP i innych międzynarodowych konwencjach;

O. mając na uwadze, że UE jest kluczowym partnerem handlowym Kazachstanu i największym inwestorem w tym kraju; mając na uwadze, że Kazachstan wyraźnie oświadczył, że chce się zbliżyć do standardów UE oraz jej modeli społecznych i gospodarczych, co zakłada dogłębłą reformę kazachskiego państwa i administracji publicznej;

P. mając na uwadze, że Kazachstan odgrywa ważną rolę w zapewnianiu stabilizacji w regionie i może stać się pomostem między UE a całym regionem Azji Środkowej;

Q. mając na uwadze, że Kazachstan osiągnął bardzo dobre wyniki w dziedzinie ograniczania ubóstwa, a także zdrowia publicznego i edukacji;

R. mając na uwadze, że UE jest w znacznej mierze uzależniona od przywozu naturalnego fosforytu, aby móc utrzymać swoje rolnictwo i produkcję techniczną; mając na uwadze, że Kazachstan dostarcza wielu państwom fosforu białego, a Komisja w grudniu 2011 r. wszczęła postępowanie antydumpingowe dotyczące przywozu fosforu białego z Kazachstanu;

1. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Kazachstan wykazuje wolę polityczną i praktyczne zaangażowanie na rzecz dalszego pogłębiania partnerstwa z UE, a także rozpoczęcie negocjacji w sprawie umowy o partnerstwie i współpracy między UE a Kazachstanem;

2. kieruje do Rady, Komisji i wysokiej przedstawiciel/ przewodniczącej Komisji następujące zalecenia, wzywając je do:

Prowadzenie negocjacji

- a) zapewnienia, że nowa umowa o partnerstwie i współpracy będzie stanowić kompleksowe ramy dalszego rozwoju stosunków, obejmujące wszystkie priorytetowe dziedziny, w tym prawa człowieka, zasady państwa prawa, dobre sprawowanie rządów i demokratyzację, młodzież i edukację, rozwój gospodarczy, handel i inwestycje, energię i transport, zrównoważenie środowiskowe i gospodarkę wodną, a także zwalczanie wspólnych zagrożeń i podejmowanie wspólnych wyzwań;
Dialog polityczny i współpraca
- b) zapewnienia spójności zaangażowania UE z innymi dziedzinami jej polityki oraz stosowania zasady „więcej za więcej”, ze szczególnym naciskiem na wspieranie reform politycznych, prawnych, gospodarczych i społecznych;
- c) ścisłej współpracy z Kazachstanem na rzecz wspierania współpracy regionalnej i poprawy stosunków dobrosąsiedzkich w regionie Azji Środkowej oraz zapewnienia w umowie o partnerstwie i współpracy postanowień dotyczących współpracy regionalnej w tym regionie, m.in. przez wspieranie, w stosownych przypadkach, środków poprawy zaufania, zwłaszcza w takich dziedzinach jak gospodarka wodna i gospodarowanie zasobami, zarządzanie granicami, walka z ekstremizmem i zwalczanie terroryzmu; zaleca, by we współpracy tej wspierać wymianę doświadczeń i uwzględniać zalecenia organizacji społeczeństwa obywatelskiego;
- d) dążenia do uzyskania poparcia Kazachstanu z myślą o szybkim nawiązaniu regularnego, poświęconego bezpieczeństwu dialogu wysokiego szczebla między UE a Azją Środkową w formacie regionalnym, który umożliwi podjęcie wspólnych wyzwań i stawianie czoła wspólnym zagrożeniom;
- e) współpracy z Kazachstanem, innymi państwami Azji Środkowej oraz podmiotami lokalnymi, regionalnymi i międzynarodowymi z myślą o wspieraniu bezpieczeństwa i rozwoju w Afganistanie;
- f) bardziej zdecydowanych działań UE w dziedzinie edukacji, zasad państwa prawa, ochrony środowiska i gospodarki wodnej, m.in. dzięki nowo tworzonym platformom wsparcia i ukierunkowanej pomocy, a także włączenia lokalnych organizacji pozarządowych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego w prowadzony przez UE dialog z kazachskim rządem w dziedzinach, w których jest to właściwe i możliwe; apeluje, by z uwagi na obecne trudności w rejestrowaniu organizacji pozarządowych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego dialog ten nie ograniczał się do organizacji oficjalnie zarejestrowanych;
- g) zachęcania Kazachstanu do współpracy z sąsiadami w celu znalezienia wspólnego rozwiązania w kwestii statusu Morza Kaspijskiego;
- h) wspierania reform politycznych i tworzenia potencjału instytucjonalnego dzięki ukierunkowanej pomocy technicznej (wymiana ekspertów);
Prawa człowieka i podstawowe wolności
- i) zapewnienia w umowie o partnerstwie i współpracy klauzul i punktów odniesienia dotyczących ochrony i wspierania praw człowieka zapisanych w konstytucji Kazachstanu, bazujących w jak największej mierze na standardach Rady Europy (komisji weneckiej), OBWE i ONZ, do których przestrzegania zobowiązał się Kazachstan;
- j) zaapelowania do władz Kazachstanu, by dołożyły wszelkich starań o poprawę sytuacji pod względem przestrzegania praw człowieka w tym kraju;
- k) podkreślenia, że postępy w negocjowaniu nowej umowy o partnerstwie i współpracy muszą wiązać się z postęпами w reformach

politycznych; wezwania Kazachstanu, by wykazywał się w praktyce deklarowanym zaangażowaniem na rzecz dalszych reform w celu utworzenia otwartego i demokratycznego społeczeństwa, obejmującego niezależne społeczeństwo obywatelskie i opozycję oraz przestrzegającego praw podstawowych oraz zasad państwa prawa; zaoferowania odpowiedniej pomocy ze strony UE we wdrażaniu reform;

- l) wyrażenia głębokiego zaniepokojenia zatrzymaniami bez udowodnienia naruszenia prawa, które można uznać za politycznie umotywowane, co wskazuje na lekceważenie rezolucji Parlamentu z dnia 15 marca 2012 r. zawierającej wezwanie do zwolnienia wszystkich osób, którym postawiono zarzuty umotywowane politycznie;
- m) wezwania kazachskich władz w tym kontekście do jak najszybszego i bezstronnego zbadania wszystkich doniesień o torturach i maltretowaniu w związku z gwałtownymi zajściami w Żangaözen oraz do pociągnięcia sprawców do odpowiedzialności, zniesienia mglistych przepisów prawa karnego pozwalających na stawianie zarzutów „podżegania do niezgody społecznej” oraz zwolnienia z aresztu tymczasowego zatrzymanych na tej podstawie działaczy opozycji, a także dokonania przeglądu przepisów o wolności zgromadzeń, aby dostosować je do międzynarodowych zobowiązań Kazachstanu w tej dziedzinie;
- n) wyrażenia głębokiego zaniepokojenia powództwem wniesionym w dniu 20 listopada 2012 r. przez Prokuratora Generalnego Kazachstanu, żądającym uznania niezarejestrowanej partii Alga, stowarzyszenia Khalyk Maidany oraz kilku opozycyjnych środków przekazu za zakazane z uwagi na swój ekstremistyczny charakter; wyraźnego podkreślenia faktu, iż zgodna z prawem walka z terroryzmem i ekstremizmem nie może być wykorzystywana, jako uzasadnienie dla zakazywania działalności opozycyjnej i ograniczania wolności słowa;
- o) wyrażenia głębokiego zaniepokojenia faktem skazania Władimira Kozłowa, Akżanata Aminowa i Serika Sapargaliego w wyniku procesu, w którym doszło do licznych nieprawidłowości proceduralnych, czego skutkiem jest dalsze ograniczenie wolności politycznej kazachskiej opozycji; wezwania kazachskich władz do przeprowadzenia uczciwego i przejrzystego procesu apelacyjnego Władimira Kozłowa, Akżanata Aminowa i Serika Sapargaliego;
- p) nalegania, by Kazachstan kontynuował przenoszenie planu działań w zakresie praw człowieka na grunt przepisów prawa i nadal w pełni go wdrażał w oparciu o zalecenia komisji weneckiej i z wykorzystaniem pomocy technicznej świadczonej przez UE w ramach inicjatywy na rzecz praworządności;
- q) wezwania Kazachstanu, by jako członek komisji weneckiej wykazał się zaangażowaniem w przestrzeganie standardów Rady Europy, współpracując z komisją wenecką, w tym przedkładając konkretne projekty ustaw i niedawno przyjęte ustawy do zaopiniowania komisji weneckiej oraz wdrażając jej zalecenia;
- r) nalegania, by kazachskie władze podjęły wiążące zobowiązania do pełnego dostosowania systemu prawnego do standardów międzynarodowych oraz zapewniły, że ich wdrożenie będzie sprzyjać autentycznej wolności mediów, słowa i zrzeszania się, wyznania i przekonań, a także niezawisłości wymiaru sprawiedliwości w Kazachstanie;
- s) nalegania, by poprawiono dostęp do wymiaru sprawiedliwości i niezawisłość sądów oraz by ponownie przeniesiono kontrolę i zarządzanie zakładami penitencjarnymi do ministerstwa sprawiedliwości;
- t) wezwania Kazachstanu do bezzwłocznego zwolnienia więźniów skazanych z przyczyn politycznych oraz do zaprzestania aresztowań i wydawania wyroków ze względów politycznych z wykorzystaniem zarzutów karnych z mglistej kategorii „podżegania do niezgody społecznej”;
- u) wezwania kazachskich władz do zmiany art. 164 kazachskiego kodeksu karnego dotyczącego „podżegania do niezgody społecznej” w celu dostosowania go do międzynarodowego prawa praw człowieka;

- v) nalegania, by Kazachstan ponownie rozpatrzył restrykcyjne poprawki do kodeksu administracyjnego oraz niedawno wprowadzoną ustawę o religii oraz by położył kres arbitralnym nalotom, przesłuchaniom, groźbom i grzywnom w stosunku do mniejszościowych grup wyznaniowych;
- w) rozpoczęcia negocjacji w sprawie ułatwień wizowych między UE a Kazachstanem, co przyniosłoby namacalne korzyści dla wymiany gospodarczej, kulturalnej i naukowej, a także stanowiło dodatkowe wsparcie dla kontaktów międzyludzkich;
- x) apelowania, by Kazachstan wypełnił zalecenia Komitetu ONZ przeciwko Torturom oraz zalecenia wydane w 2009 r. przez specjalnego sprawozdawcę ONZ ds. tortur; wezwania Kazachstanu do zapewnienia udziału niezależnych organizacji pozarządowych w konsultacjach na temat planowanej reformy kodeksu karnego i kodeksu postępowania karnego;
- y) wezwania Kazachstanu do podpisania i ratyfikowania Rzymskiego statutu Międzynarodowego Trybunału Karnego;
- z) nalegania, by tworzono niezależne platformy społeczeństwa obywatelskiego, co przyczyni się do niewykluczającej nikogo wymiany poglądów w wielu sektorach, dzięki czemu społeczeństwo obywatelskie będzie mogło wyrazić swoje oczekiwania i opinie, oraz poszukiwania sposobów finansowego wsparcia tego celu;
- aa) zintensyfikowania i zacieśnienia corocznych dialogów na temat praw człowieka w celu uzyskania namacalnej poprawy sytuacji, m.in. przez określenie konkretnych punktów odniesienia do pomiaru postępów, oraz informowania PE o tej sprawie;
- ab) zintensyfikowania i rozszerzenia zakresu programów wymian w edukacji i kulturze; zachęcania do prowadzenia szkoleń prawniczych dla lokalnych i regionalnych urzędników oraz dla członków organów ścigania, z myślą o dostosowaniu do standardów UE, a także wspierania takich szkoleń; zachęcania Kazachstanu do przyjęcia pierwszoplanowej roli w tworzeniu specjalnego programu edukacyjnego realizowanego przez UE i państwa Azji Środkowej, a obejmującego zarówno kształcenie akademickie, jak i szkolenia zawodowe, oraz wspierania go w tych działaniach;
Współpraca gospodarcza
- ac) podkreślenia, że zakończenie negocjacji w sprawie nowej umowy o partnerstwie i współpracy będzie miało pozytywny wpływ na pogłębianie współpracy gospodarczej między przedsiębiorstwami z UE i Kazachstanu, w tym MŚP;
- ad) zachęcania do tworzenia przepisów zgodnych z zasadami WTO, w tym przepisów dotyczących wymogów lokalnych przyjmowanych na podstawie umowy w sprawie związanych z handlem środkami dotyczących inwestycji, co przygotuje grunt pod reformy strukturalne i powstanie gospodarki rynkowej; dostarczenia Kazachstanowi specjalistycznej pomocy technicznej w celu przygotowania przyszłych reform strukturalnych, zwiększenia konkurencyjności i stworzenia społecznej gospodarki rynkowej;
- ae) wezwania do usunięcia barier taryfowych i pozataryfowych w celu rozszerzenia wymiany handlowej, w szczególności handlu usługami i inwestycji zagranicznych; wspierania ambicji do ujednociania norm w handlu towarami bardziej, niż to wynika z warunków ustalonych przez WTO, co również doprowadziłoby do rozszerzenia możliwości handlowych;
- af) podkreślenia wagi współpracy energetycznej między Kazachstanem a UE, zwłaszcza jeśli chodzi o dążenie do zbudowania szlaku energetycznego przez Morze Kaspijskie; zagwarantowania, że UE nadal będzie koncentrować się na wspieraniu podnoszenia bezpieczeństwa energetycznego, zrównoważonego rozwoju energetyki i przyciągania inwestycji dla projektów energetycznych leżących we wspólnym interesie i w interesie regionów;
- ag) zagwarantowania, że udział Kazachstanu w unii celnej pod przewodnictwem Rosji, a także w Eurazjatyckiej Unii Gospodarczej nie będzie przeszkodą dla handlu ani dla gospodarczej i finansowej współpracy z UE, dla wypełniania zobowiązań wynikających z członkostwa w WTO ani dla ściślejszej współpracy między UE a Kazachstanem; zauważenia, że konsekwencją opóźnienia zawarcia udoskonalonej umowy o partnerstwie i współpracy będzie powstanie konkurencji; gotowości do wsparcia Kazachstanu w jego

ewentualnych wysiłkach o wspieranie nowoczesnych instytucji gospodarczych;

- ah) zachęcania rządu Kazachstanu do ponownego wykazania się zaangażowaniem w Inicjatywę Przejrzystości w Branżach Wydobywczych (EITI) przez usunięcie wszelkich prawnych lub regulacyjnych przeszkód uniemożliwiających jej skuteczne wdrożenie oraz przez umożliwienie niezależnym organizacjom społeczeństwa obywatelskiego pełnego udziału w tej inicjatywie;
- ai) zawarcia rozdziału o dostosowaniu norm i systemów regulacyjnych Kazachstanu do norm i systemów Unii Europejskiej, w szczególności w sektorach i kluczowych dziedzinach, w których handel między UE a Kazachstanem ma duży potencjał;
- aj) podkreślenia, że jednym z głównych źródeł napięć i potencjalnych konfliktów w regionie są nadal sprawy gospodarki wodnej, i podkreślenia wagi regionalnego podejścia do ochrony wspólnych zasobów wodnych i prawidłowego zarządzania nimi; przypomnienia w związku z tym, że kraje tego regionu powinny bez dalszej zwłoki podpisać i ratyfikować konwencję z Espoo i konwencję z Aarhus oraz zachęcać podmioty lokalne do większego udziału w procesie decyzyjnym;
- ak) zwiększenia technicznego wsparcia dla Kazachstanu w dziedzinie ochrony zasobów wodnych i, ogólnie, gospodarowania nimi, w ramach europejskiej inicjatywy na rzecz wody dla Azji Środkowej, m.in. z myślą o poprawie stosunków między państwami tego regionu położonymi w górnym i dolnym biegu rzek oraz o doprowadzeniu do zawarcia zrównoważonych umów o podziale zasobów wodnych;
- al) wspierania Kazachstanu w staraniach o ratowanie Morza Aralskiego w ramach programu działania międzynarodowego funduszu na rzecz ratowania Morza Aralskiego oraz dostarczania Kazachstanowi pomocy w tych działaniach;
- am) wspierania Kazachstanu w przyjmowaniu skutecznych środków ograniczania zagrożeń i programów usuwania odpadów radioaktywnych i zanieczyszczenia substancjami radioaktywnymi w regionie Semeju (Semipałatyńska);
- an) przyjęcia z zadowoleniem działań Kazachstanu na rzecz świata wolnego od broni jądrowej oraz jego pierwszoplanowej roli w światowym procesie rozbrojenia jądrowego oraz całkowitego zakazu przeprowadzania prób jądrowych;
- ao) zwrócenia uwagi na krytyczną sytuację w dziedzinie demokracji, zasad państwa prawa (w tym walki z korupcją), praw człowieka i podstawowych wolności, zwłaszcza praw pracowniczych, która powoduje także nieuczciwą przewagę konkurencyjną; podkreślenia w związku z tym, że w nowej umowie do części dotyczącej handlu należy włączyć wiążący rozdział o wymianie handlowej i trwałym rozwoju;
- ap) nalegania na wprowadzenie skutecznego systemu rozstrzygania sporów, aby zagwarantować przestrzeganie postanowień umowy;
- aq) podkreślenia, że rzeczowy rozdział dotyczący usług i przedsiębiorczości oraz zbliżenie norm i systemów regulacyjnych Kazachstanu do norm i systemów UE (w tym SPS, TBT i praw własności intelektualnej) przyniosłoby wzrost przepływów handlowych i inwestycji, co z kolei sprzyjałoby modernizacji i dywersyfikacji kazachskiej gospodarki; podkreślenia, że w Kazachstanie należy udoskonalić procedury udzielania licencji, by ułatwić świadczenie usług i inwestycje;
- ar) pobudzania starań Kazachstanu o usunięcie wszelkich barier pozataryfowych utrudniających dotychczas rozwój handlu i inwestycji w tym kraju;
- as) skoncentrowania wsparcia gospodarczego i handlowego dla Kazachstanu na rozwoju MŚP i na pomocy organizacjom pośrednictwa biznesowego;
- at) zaapelowania, w świetle niedawnych doniesień o korupcji w działających w Kazachstanie korporacjach z siedzibą w UE, o wprowadzenie bardziej rygorystycznych i wiążących przepisów dotyczących społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw;
- au) nadania ogromnego znaczenia przestrzeganiu przez przedsiębiorstwa z siedzibą w Europie standardów MOP dotyczących praw związków zawodowych oraz norm środowiskowych, zdrowotnych i bezpieczeństwa przy prowadzeniu działalności w Kazachstanie, w szczególności w sektorze wydobywczym;

- av) zapewnienie w toku negocjacji zdecydowanego wykluczenia dumpingowych metod w produkcji i wywozie fosforu ze względu na doniesienia o stratach ponoszonych przez europejskich producentów z powodu dumpingowych cen w przywozie, w sytuacji gdy nie jest możliwe odzyskiwanie i recykling fosforu z surowców wtórnych;
- aw) zapewnienia odpowiedniej obecności specjalistów ds. gospodarki i handlu w delegaturze UE w Kazachstanie;
Inne postanowienia
- ax) zasięgnięcia opinii PE w sprawie postanowień dotyczących współpracy parlamentarnej; zwiększenia roli Parlamentu, komisji współpracy parlamentarnej i spotkań międzyparlamentarnych jako sposobów monitorowania negocjacji i wdrażania umów o partnerstwie; pobudzania działań Parlamentu na rzecz wspierania dialogu oraz regularnej dwu- i wielostronnej współpracy parlamentarnej;
- ay) dopilnowania, by nowa umowa o partnerstwie i współpracy ugruntowała poszanowanie zasad demokracji, praw podstawowych i praw człowieka oraz praworządności jako jej „istotnych elementów”, co oznacza, że w przypadku naruszenia tych zasad przez którąkolwiek ze stron zostaną przyjęte środki mogące prowadzić nawet do zawieszenia umowy;
- az) zawarcia, w uzgodnieniu z władzami Kazachstanu, jednoznacznych punktów odniesienia i wiążących terminów wdrażania nowej umowy o partnerstwie i współpracy oraz zapewnienia kompleksowego mechanizmu monitorowania obejmującego regularne sprawozdania dla PE, składane również przed posiedzeniami rady współpracy;
- ba) wprowadzenia wszechstronnego mechanizmu monitorowania przez Parlament i ESDZ po zawarciu umowy, aby umożliwić wyczerpujące i regularne informowanie o wdrażaniu umowy o partnerstwie i współpracy, a w szczególności o osiągnięciu jej celów; mechanizm ten powinien zawierać następujące elementy:
- dostarczanie PE informacji na temat celów, jakie należy osiągnąć w wyniku działań UE i zajmowanych przez nią stanowisk, oraz na temat wszelkich kwestii dotyczących Kazachstanu;
 - dostarczanie PE informacji na temat porównawczej analizy wyników działań podjętych przez UE i Kazachstan, przy czym podkreślać należy rozwój sytuacji w dziedzinie praw człowieka, demokracji i praworządności w tym kraju, w szczególności przez:
 - umożliwianie dostępu do odnośnych dokumentów wewnętrznych ESDZ zgodnie z właściwymi procedurami zachowania poufności;
 - nadanie Parlamentowi statusu obserwatora na spotkaniach informacyjnych odbywających się przed posiedzeniami rady współpracy oraz umożliwienie mu dostępu do dokumentów dostarczanych Radzie i Komisji;
 - włączenie społeczeństwa obywatelskiego w proces przygotowania tych informacji i oceny sytuacji;
- bb) zachęcenia zespołu negocjacyjnego UE do dalszej ścisłej współpracy z PE przez dostarczanie na bieżąco udokumentowanych informacji o postępach w negocjacjach, zgodnie z art. 218 ust. 10 TFUE, który stanowi, że Parlament Europejski jest natychmiast i w pełni informowany na wszystkich etapach procedury;
- bc) dostarczenia wystarczających unijnych środków finansowych na wszechstronną i trwałą współpracę z państwami Azji Środkowej, w tym na pomyslnie wdrożenie nowej umowy o partnerstwie i współpracy z Kazachstanem;

Komisji, wysokiej przedstawiciel/ wiceprzewodniczącej Komisji oraz rządowi i parlamentowi Republiki Kazachstanu.

(1) Dz.U. L 196 z 28.7.1999, s. 1; Dz.U. L 248 z 21.9.1999, s. 35.

(2) Teksty przyjęte [P7_TA\(2012\)0089](#).

(3) Dz.U. C 224 E z 19.8.2010, s. 30.

(4) Dz.U. C 371 E z 20.12.2011, s. 5.

(5) Teksty przyjęte [P7_TA\(2011\)0588](#).

(6) Teksty przyjęte, [P7_TA\(2012\)0058](#).

Ostatnia aktualizacja: 11 grudnia 2012

[Informacja prawna](#)